

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

ילד שהגריל ואת הכרטיס קנה מהלוואה מילד אחר למי שייכת הזכיה

תיק מס' 1926.

סימן ל

דן הגרש"ש דומב שליט"א בין שתי משפחות שכנים שילד אחד ממשפ' א' חשקה נפשו לרכוש כרטיס הגרלה של עזר מציון על קופה של 100,000 ולא היה לו דמי עלות הכרטיס בסך 40 ש', וביקש מחברו ילד ממשפ' ב' שהיה לו כסף מהוריו שילווה לו 40 ש' ויחזיר לו אחרי שישתתף בישיבת בין הזמנים ועוד כמה דברים שירוויח ע"ז. ואכן הלווה לו ורכש כרטיס וזכה בסכום הגדול, וכעת טוענים הורי משפ' ב' שלא היה רשות לבנם להלוות לחברו כי אם להשתמש להוצאות שלו, ולכן הכסף נשאר שלהם וממילא נקנה הכרטיס בכסף שלהם בסיטומתא, ולהם מגיע סכום הזכיה.

והשיב הגרש"ש ד שכל שכן הניתן לילד הוא אבידה מדעת ולא שייך להורים וכמבואר בפרק הספינה. ולכן היה מותר לו להלוות, וזכה הילד א'. ואין למשפ' ב' שום זכות טענה על כסף זה.

והוספתי על פסקו ב' חיזוקים: ראשית, לו יהי שצודקים ההורים שבנם הלווה מה שלא שלו והוא גזלן בזה, וגם הילד א' הוא גזלן שלקח כסף בלי רשותם, מ"מ לא קנה את הגורל בשליחותם, וחובתו להחזיר להם הגזילה בסך 40 ש', אבל מה שסחר בזה באמצע במה נעשה שלהם. ועוד, הרי הזכיה בגורל היא ע"י שהתברר שהכרטיס פלוני הוא הזוכה, ויש מקום לומר שהגורל מברר שזהו הכרטיס אשר זכה למפרע בעת רכישתו, (עי' הצדדים והמ"מ בזה שכתב אמור"א זללה"ה בפסקי דין כרך ה' עמ' קעא), א"כ חלות רכישת הכרטיס הוא הזכיה בסכום הגדול, והכרטיס אינו אלא מטלטלין שאינן נקנין בכסף אלא בהגבהה או ביד, רק שיש תנאי שלא קונה ביד ובהגבהה בלי שישלם. לכן לא הכסף של משפ' ב' קנה אפילו אם זה היה כסף שלהם ממש. וכן להמבואר שהרכישה של הכרטיס היא רכישת הזכיה הכספית, הרי כסף אינו קונה כסף כמבואר בגמ' פרק הזהב, וכו"ל.

ומה שטענו שזה קנין סיטומתא, הא לא נצרכה אלא לקנין הנעשה מרחוק או כגון בכרטיס אשראי, או בדשלב"ל וכדו', אבל במציאות שיש מסירת כסף ביד וקבלת כרטיס ביד, מה הסיטומתא פה הרי יש קנין יד ברור לפנינו, והכסף הוא התנאה כמשנ"ת.